

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Gabriely Šimonovej na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2012 v Bratislave v trestnej veci obvineného **P. H.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., o dovolaní obvineného P. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2To 4/08, zo 17. januára 2008 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. H. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene, sp. zn. 4T 108/2007, z 30. novembra 2007, bol obvinený P. H. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

na doposiaľ nezistenom mieste si nezisteným spôsobom zadovážil a následne až do dňa 03. februára 2007 do 22.50 hod. v obci K., okres D. v zadnom batožinovom priestore osobného motorového vozidla Škoda Superb 3U, ev. č. X., ktorého držiteľom je firma M. L. – E. a majiteľom spoločnosti V., v čiernej cestovnej taške prechovával spolu 2 788 g rastlinnej drviny z rastlín rodu Cannabis (konopa), čo predstavuje spolu 5 573 obvyklých dávok s obsahom účinnej látky tetrahydrocannabinol (THC) od 5,64 % hmotnostných do 16,9 % hmotnostných, v celkovej hodnote nie menej ako 278 800 Sk, kde tieto rastliny sú uvedené v I. skupine omamných látok v zozname omamných a psychotropných látok v zmysle zákona č. 13/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Zb. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Zb. z.

Prvostupňový súd uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. m/, s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. obvinenému trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad na dobu 2 rokov.

Proti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene, sp. zn. 4T 108/2007, z 30. novembra 2007 podali odvolanie okresný prokurátor a obvinený.

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom 17. januára 2008 odvolania okresného prokurátora a obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal 12. augusta 2009 dovolanie obvinený prostredníctvom obhajcu. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že podáva dovolanie, pretože vo veci môže ísť o dovolacie dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. V dovolaní uviedol skutočnosti, ktoré uvádzal v odvolaní. Namietal nedostatok pri zaisťovaní dôkazov v prípravnom konaní v tom, že policajti nezobrali stery z dverí vodiča. Tým bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom, pretože všetky stery, ktoré boli zobrať z vozidla, potvrdili jeho verziu, že patrili stopárom, alebo priateľovi B., pretože boli brané z miest vo vozidle, kde sedeli stopári a B.. Uvádza, že mal byť spod obžaloby oslobodený, pretože taška nepatrila jemu ale stopárom. Policajti mu kázali, aby chytil tašku do ruky a tak sa na tašku dostali jeho odtlačky. Svojím postupom policajti umelo vytvorili dôkaz proti obvinenému. Postup mal byť taký, že zo zaistenej tašky a z vecí, ktoré obsahovala, bolo nevyhnutné aj na návrh obhajoby, obvineného, ale aj z úradnej povinnosti odňať kompletne všetky možné stopy, ktoré by nasvedčovali, alebo vylučovali manipuláciu treťou osobou a až v prípade negatívneho nálezu, by bolo možné spoľahlivo a s istotou ustáliť obligatórny záver o vine, ak by sa na taške a na jej obsahu nenachádzala žiadna iná stopa po žiadnej inej osobe ako stopa pochádzajúca od odsúdeného P. H..

Tým, že v priebehu vyšetrovania sa nepostupovalo tak, ako je uvedené v dovolaní, ide o ignorovanie dostupného dôkazu v konaní a jeho odmietnutie treba považovať za akt odmietnutia obhajoby.

Súd akceptoval takýto polovičatý dôkaz z prípravného konania na hlavnom pojednávaní a ani odvolací súd sa nezaoberal nutnosťou úplného a vyčerpávajúceho zaistenia všetkých možných stôp, ktoré taška a jej obsah niesli. Tento dôkaz nebol pre túto vadu vykonaný zákonným spôsobom, lebo je jednostranný neúplný a potom aj zavádzajúci pri rozhodovaní.

Pri všetkých týchto úkonoch obhajoba nebola prítomná a nemala možnosť kontrolovať objektivnosť postupu a vykonania dôkazov zo strany polície. Obvinený sa domnieva, že odbery vzoriek stôp, odbery sterov a biologických stôp z dôvodu objektivity nemali byť vykonané v úzadí bez prítomnosti a kontroly obhajoby. Odsúdenému preto malo byť zabránené v účasti na úkone a v kontrole nad objektivnosťou tohto úkonu.

Rozsudok je v časti zavinenia preukázania subjektívnej stránky a vedomostnej zložky opretý iba o výpovede svedkov z radov príslušníkov Policajného zboru, ktorí popisovali správanie sa obvineného počas zákroku. Jeho správanie však nenasvedčuje správaniu páchatel'a, ale správaniu nezainteresovanej osoby. Za naivné považujeme preto úvahy, že takýto nositeľ zásielky drogy, by pri súčasných rizikách tieto voľne a neskryte prevážal v taške uloženej v batožinovom priestore a to v štáte husto obsadenom políciou, kde sa vozidlá predierajú denne nespočetnými policajnými kontrolami.

Rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu v dôsledku aj vád konania z prípravného konania nepovažoval za zákonné. Vady neodstránil napriek návrhom ani krajský súd.

Navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v uvedených procesných ustanoveniach a zrušil rozhodnutia druhostupňového súdu i prvostupňového súdu a aby Okresnému súdu vo Zvolene prikázal vec znovu v potrebnom rozsahu prejednať a rozhodnúť.

Okresný prokurátor vo Zvolene vo vyjadrení uviedol, že odsúdený vyjadruje nesúhlas so skutkovými zisteniami súdov prvého a druhého stupňa, keď súdy podľa neho akceptovali

„polovičaté“ dôkazy z prípravného konania, nezaoberali sa nutnosťou úplného a vyčerpávajúceho zistenia všetkých možných stôp, pričom odmietnutie zaistenia ďalších stôp považuje ods. P. H. za akt odmietnutia jeho obhajoby.

Viacere skutočnosti uvádzané odsúdeným v podanom dovolaní sú totožné s tými, ktoré uvádzal už v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku Okresného súdu Zvolen.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. okresný prokurátor uviedol, že rozhodnutie súdu je založené na výpovediach svedkov H., K., L., ktoré boli zhodné. V taške, kde boli zaujímavé sáčky, bol aj ďalší sáčok, v ktorom bola kovová reťaz na motorovú pílu, pri ktorej sa nachádzal lístok s menom obvineného. Vzhľadom na výpoveď svedkov, lístok, ktorý sa našiel v taške, správne súdy vyhodnotili obranné tvrdenia obvineného ako účelové.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol, pretože dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. nie sú dané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo **je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.** (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie

založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť**.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. možno v dovolaní uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutiu.

Napriek tomu dovolací súd poukazuje na to, že k dovolaciemu dôvodu uvedenému v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., treba zdôrazniť tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho **zásadné porušenie**. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Právo obvineného a jeho obhajcu v konaní neboli porušené. Nemôže byť porušením práva na obhajobu, že orgány činné v trestnom konaní, pri prvotných úkonoch nevykonali

zobratie sterov z pravej strany dverí, ktoré by malo potvrdiť, že na dverách, pri ktorých sedel obvinený sa nenašli stopy po zakázanej látke. Nie je porušením práva na obhajobu ani tvrdenie obvineného, že policajti mu zámerne dali chytiť do rúk tašku, v ktorej bola zakázaná látka, aby sa tak dostali stopy z jeho rúk na tašku. Určite stopári nedali do tašky reťaz z motorovej píly s menom obvineného. Ide o verzie obvineného, ako by sa vyhol trestnoprávnej zodpovednosti, s prenosom chýb, ktoré mohli vzniknúť v prípravnom konaní, na policajtov a o spochybňovanie výkonu ich práce. S námietkami obvineného k výpovediam policajtov a ich pochybeniam pri výkone zaist'ovacích úkonov sa vysporiadal aj odvolací súd.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený a jeho obhajca mali v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom možnosť navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, klásť svedkom otázky, mali možnosť podať s'ťažnosť, taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Na podklade ktoréhokoľvek dovolacieho dôvodu nemožno preskúmavať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Z konštatovaného vyplýva, že skutok tak, ako bol zo strany súdov nižších stupňov zistený je pre najvyšší súd záväzný a právne posúdenie skutku je správne a v súlade so zákonom.

Námietky obvineného smerujú k tomu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Aj v tomto prípade námietky, ktoré majú naplniť dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. smerujú k tomu, že súdy dôkazy zle vyhodnotili, neboli vykonané dôkazy, ktoré obvinený navrhol.

Tento dovolací dôvod možno ale uplatniť len v prípade, keď dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Nemožno však v rámci tohto dovolacieho dôvodu zmeniť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Ak boli dôkazy nesprávne hodnotené, toto pochybenie mohol napraviť len odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že nie je daný ani dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Z uvedených dôkazov a skutočností vyplýva, že dovolacie dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ nie sú dané, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. februára 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová